

Veien til det moderne India: Fra kolonistyre og nasjonalbevegelse til demokrati og sekularisme

19. mars 2009

Eldrid Mageli

Siste halvdel av 1800t:

- Dannelse av en nasjonal bevissthet – reaksjon mot britene
- 1885 INC – Indian National Congress.
- Ønske om større innflytelse på styre og stell - fra begynnelsen av 1900t økende skepsis mot britisk styre

Slutten 1800t – beg 1900t

- Økt nasjonalistisk bevissthet
- Økt religiøs bevissthet
- Muslimenes frykt for et hindu-dominert India
- Nasjonalkongressen sett på som hinduenes arena
- 1906 Den Muslimske Liga dannet

Britenes syn på India:

- Så to store religiøse samfunn ("communities") i India: Hinduer og muslimer
- Hinduene de opprinnelige, muslimene inntrengere
- Dvs: Det eksisterte iflg britene en dyp motsetning i India: "the master cleavage".

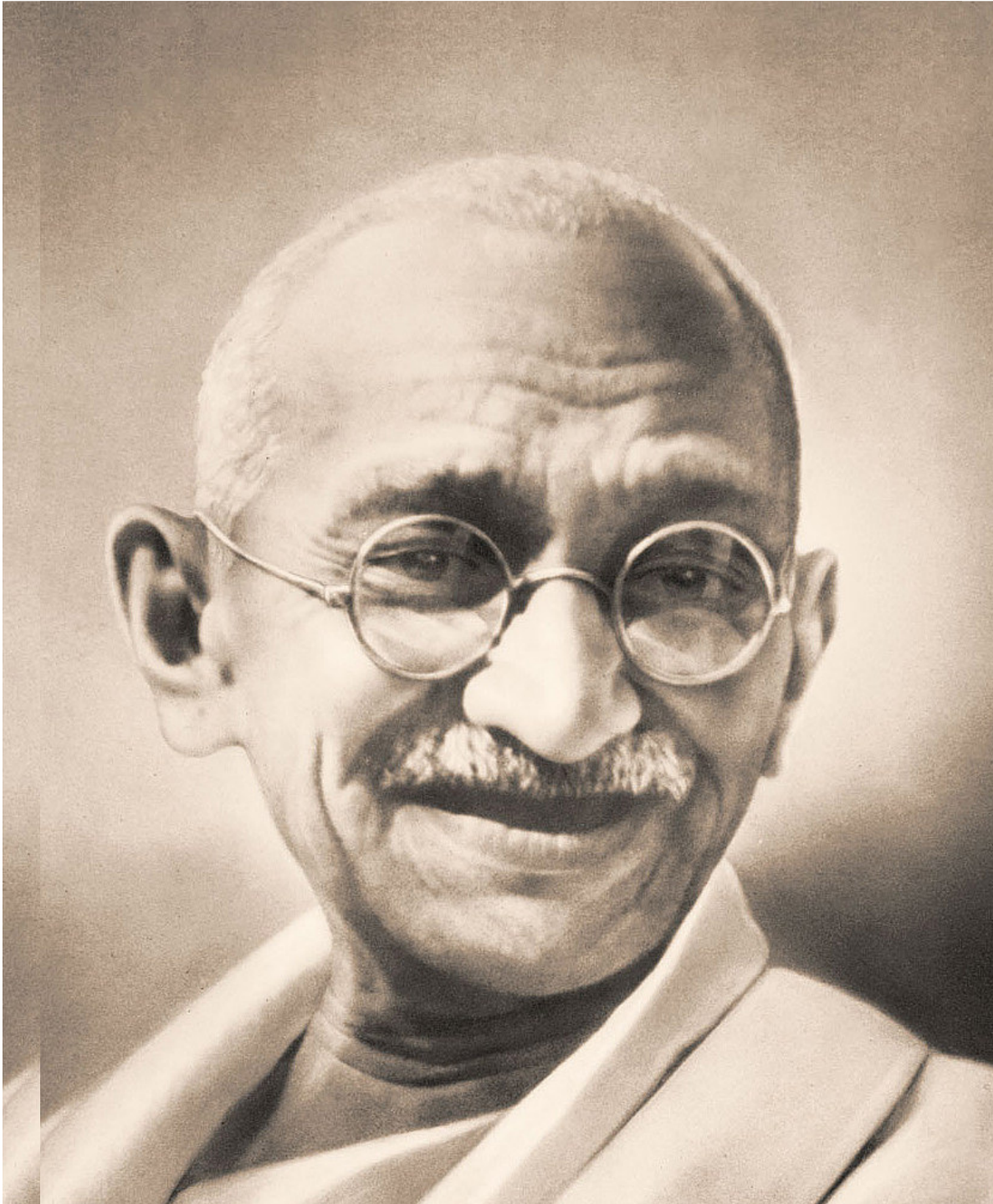
Nasjonalbevegelsen 1900t

- 1915 Gandhi tilbake i India
- 1916 Massakren i Amritsar
- Mahatma Gandhi: Satyagraha – ”fastholde sannhet”. Ahimsa - Ikke-vold
- Gandhis kampanjer: Ikke-samarbeid 1921-22, saltmarsjen 1930, Quit India 1942

1947 Selvstendighet

- Subkontinentet delt i India og Pakistan (Partition)
- Pakistan delt i øst- og vest-Pakistan (Øst-Pak ble Bangladesh i 1972)
- 1 mill drept, 10 mill drevet på flukt: Hinduer til India, muslimer til Pakistan
- Delingen Gandhis største nederlag

Gandhi (1869-
1948)

Jawaharlal Nehru (1889-1964)

Mohammad Ali Jinnah (1887-1948)

- Jinnah: To-nasjonsteorien – muslimene og hinduene utgjør separate nasjoner
- India i dag: 80% hinduer, 12% muslimer
- India er et av verdens største muslimske land

India 1947

- Kongresspartiet overtok makten
- Grunnloven av 1948: Likhet for alle
- Sekularisme og demokrati
- Parlamentarisk system
- Statsministeren viktigst, presidenten symbolfunksjon
- Jevnlige og direkte valg til Lok Sabha (Underhuset)

(Ramachandra Guha: *India After Gandhi*. Macmillan 2007)

Grunnloven av 1948

- Ingen diskriminering pga kaste, religion, kjønn, etnisitet
- Sikre kvinners rettigheter
- Forby uberørbarhet (untouchability)
- Men også: Positiv diskriminering for å fange opp utsatte grupper/ minoriteter (Scheduled castes/tribes). Kvoter
- Familielover – egne lover for forskjellige religiøse grupper
- Felles 'civil code' ikke innført

Kongresspartiets og Nehru/ Gandhi dynastiets dominans 1947-2007

- **Jawaharlal Nehru** 1947-64
- **Indira Gandhi** (Nehrus datter) 1966-77 og 1980-84 (Ikke i slekt med Mahatma Gandhi. Indira skutt av egen livvakt i 1984)
- **Rajiv Gandhi** (Indiras sønn) 1984-89, 1991 (Rajiv drept av tamilsk selvmordsbomber i 1991)
- 2004: Manmohan Singh statsminister etter Kongresspartiets valgseier
- **Sonia Gandhi**, Rajiv Gandhis enke (italiensk), er i dag støttespiller for Manmohan Singh og president i Kongresspartiet, ønsket ikke å bli statsminister.

Jawaharlal Nehru

- Indias første statsminister
- Ønsket å skape en moderne, sekulær stat
- Økonomisk proteksjonisme (til 1991)
- Industrialisering
- Sosial, økonomisk og politisk rettferdighet
- ”Det nehruvianske India”

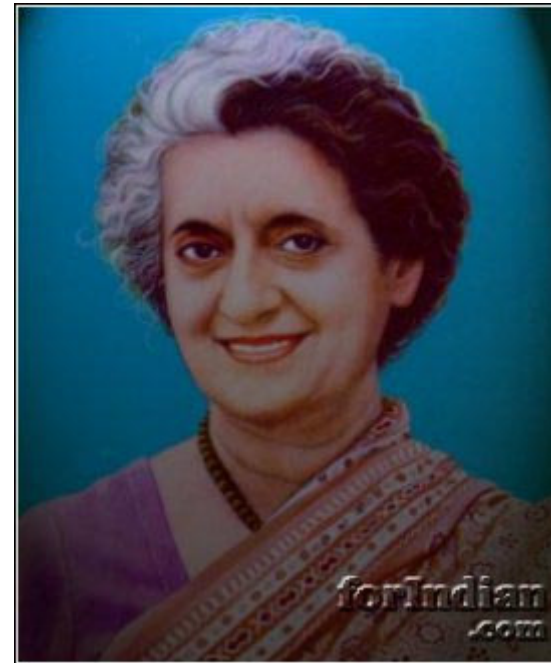
Jawaharlal Nehru

- ”Kongressmaskinen”
- Patron-klient struktur
- Kontrollere de fattiges stemmer – stemmebanker
- Ingen radikale jordreformer
- Elitebasert politisk stabilitet
- 1947-67: K det dominerende partiet, både sentalt og på delstatsnivå

1970- og 80t

- Det nehruvianske systemet under press
- Kongresspartiet forvitret
- Parlamentarisk liv i forfall
- Indira Gandhi – populisme

Indira Gandhi (1917-1984)

Indira Gandhi

Unntakstilstand 1975-77

- Massearrest
- Fengsling uten lov og dom
- Sensur
- Streikeforbud
- Tvangssterilisering (ledet av Sanjay Gandhi, Indiras sønn og hennes utpekte etterfølger, han omkom i flyulykke i 1980)

Hindunasjonalismen 1980t

- 1980t: Hindunasjonalismen får kraft. BJP – nasjonal utfordrer til Kongresspartiets dominans
- Kommunalisering av indisk politikk
- Utfordret sekularismen som idé
- Alternativ: Idéen om *Hindutva* – ”Hinduness”

Hindunasjonalisme

- Hindu 'familien' - Sangh Parivar:
- RSS (Rashtriya Swayamsevak Sangh)
- VHP (Vishwa Hindu Parishad)
- BJP (Bharatiya Janata Party)

Hindunasjonalismen

- Ayodhya 6. des 1992: Hindunasjonalister river moskéen Babri Masjid i byen Ayodhya i Uttar Pradesh i nord-India
- Ønsket å "frigjøre" den hinduiske guden Rams angivelige fødested
- Statlige myndigheter unnlot å gripe inn
- Kommunalistisk vold og massedrap fulgte

Hindunasjonalismen

- BJP motstander av Kongresspartiets sekularisme
- Hindutva-ideologi: At Indias enhet finnes i hinduisk kultur
- Glorifisering av en hinduisk fortid
- Minoriteter (særlig muslimer) må underordne seg majoritetskulturen
- Ønsker ikke særrettigheter for ikke-hinduer

Hindunasjonalismen

- BJP fikk regjeringsmakt 1998
- Vajpayee statsminister – mer moderat enn fryktet
- 2004: Tapte valget, Kongresspartiet overtok
- Manmohan Singh (sikh) statsminister, Sonia Gandhi (katolikk) støttespiller

- Martha Nussbaum: *The Clash Within. Democracy, Religious Violence and India's Future* (Cambridge 2007)
- Nussbaum ser hindunasjonalismen som den viktigste trusselen mot demokratiet i India i dag.
- 2004-valget en seier for motstanden mot religiøs ekstremisme?

India beg av 2000t – to hovedstrømmer

- Arven fra 1947: India for alle, pluralisme, sekularisme, respekt for forskjeller
- Siden 1980t utfordringen fra hindunasjonalismen: India er først og fremst for hinduer, alle andre må underordne seg
- Hva bringer valget i april/ mai i år?